

Zemkopības ministrija

**Uzlaboti kūtsmēslu standarti ilgtspējīgai barības elementu pārvaldībai
un emisiju samazināšanai / Kūtsmēslu standarti**

Atklāšanas sanāksme

Iveta Ozoliņa
LR Zemkopības ministrija
Lauksaimniecības departaments
Iveta.Ozolina@zm.gov.lv

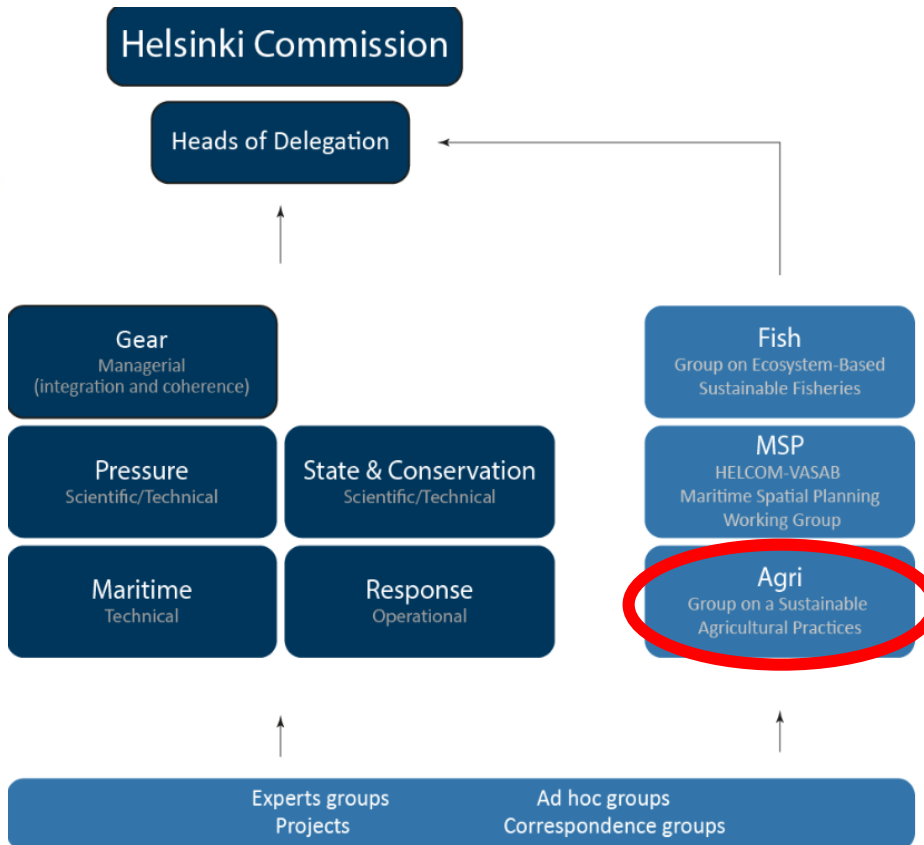
LLKC, Ozolnieki, Rīgas iela 34
09.02.2018.

Zemkopības ministrija

Helsinki komisija (HELCOM)

HELCOM - Baltijas jūras vides aizsardzības komisija ar mērķi īstenot Helsinku konvencijā noteiktos mērķus

HELCOM sastāvā ietilpst visas **Baltijas jūras reģiona** valstis:

Dānija

Igaunija

Somija

Vācija

Latvija

Lietuva

Polija

Krievija

Zviedrija

+

Eiropas Savienība

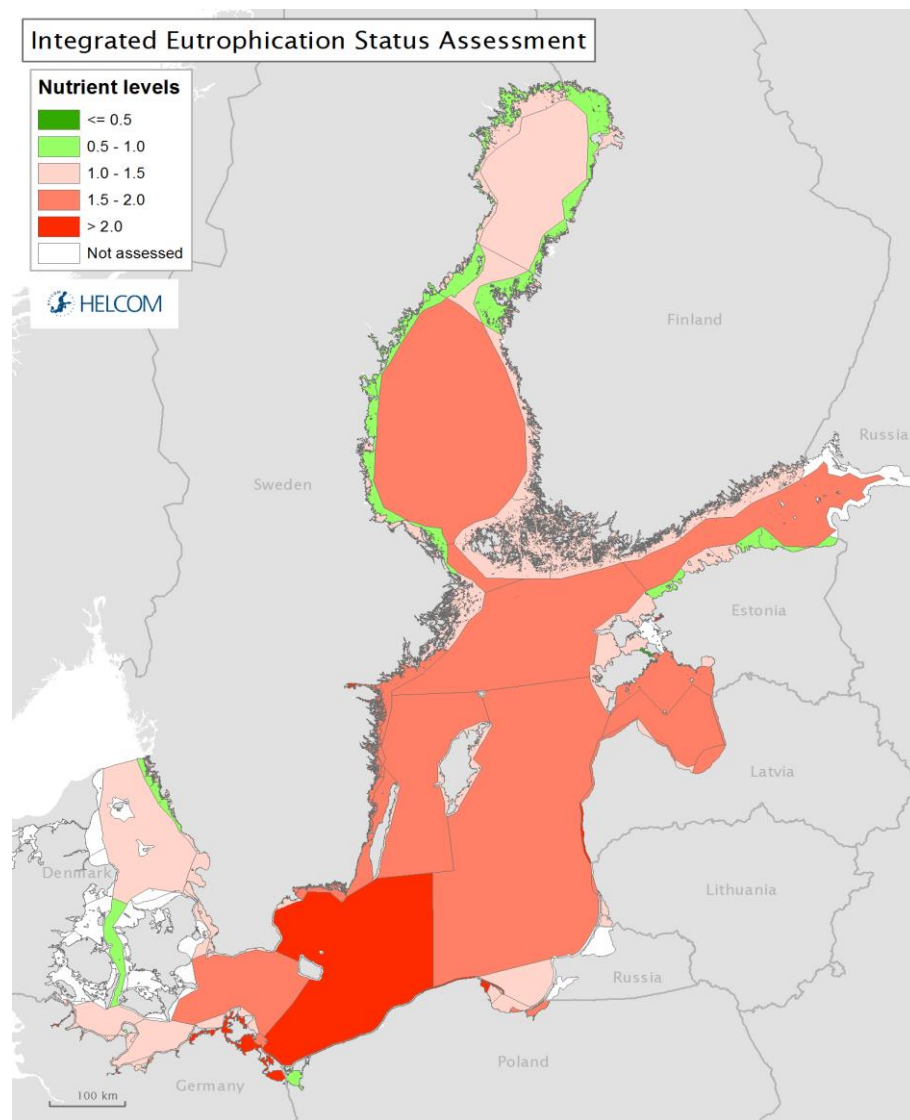

Zemkopības ministrija

2017.gada HELCOM ziņojums par Baltijas jūras vides stāvokli 2011.-2015.gadam (1.red., 2017):

97% no Baltijas jūras teritorijas skar **eutrofikācija** – ūdens bagātināšanās ar augu barības elementiem, izraisot aļģu un augstāko augu formu paātrinātu augšanu, radot nevēlamas ūdens organismu līdzsvara un attiecīgā ūdens kvalitātes izmaiņas.

Lauksaimniecība – galvenais avots augu barības vielu ieplūdēm Baltijas jūrā, sastādot 70% - 90% no kopējām slāpekļa un 50% no kopējām fosfora ieplūdēm.

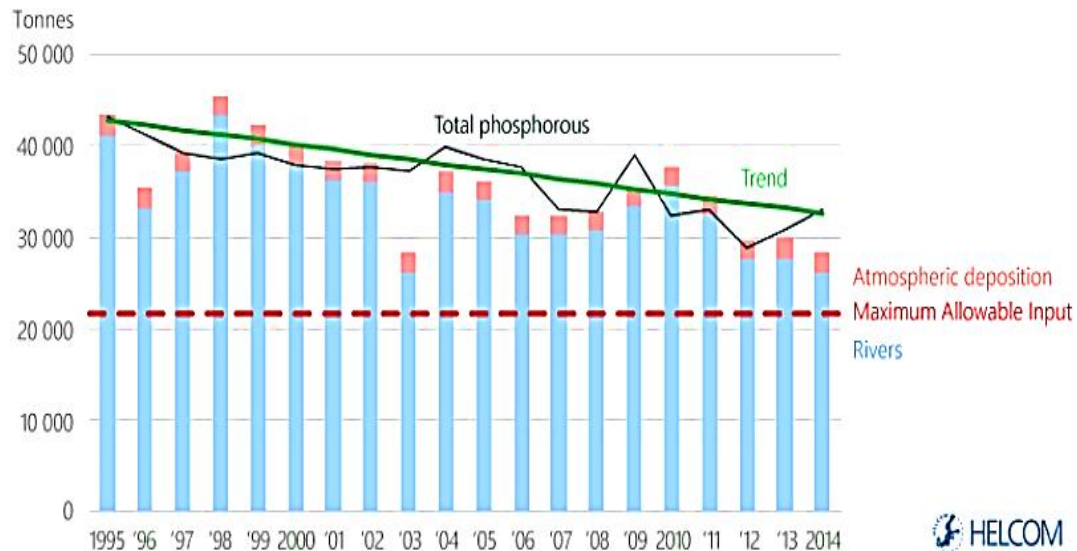
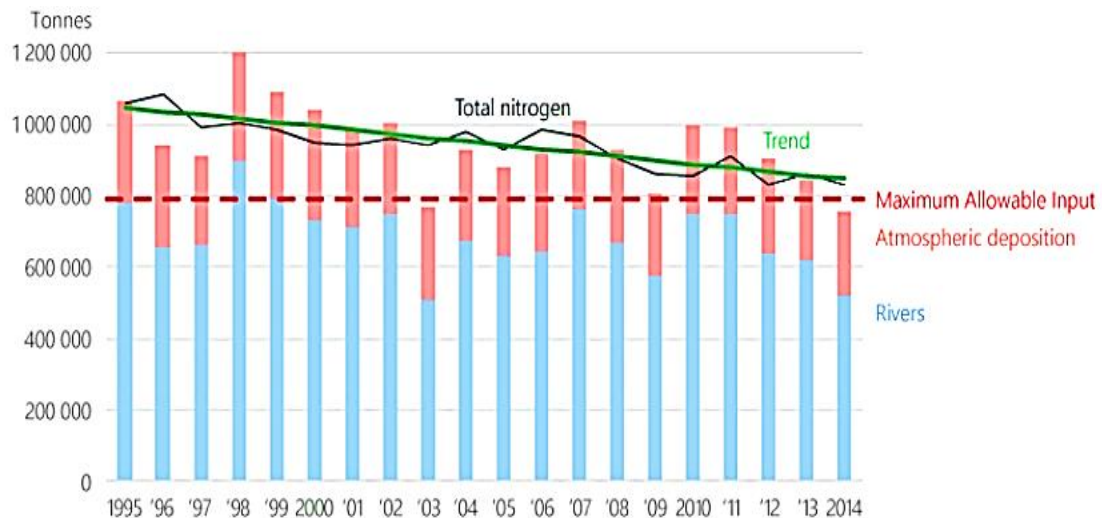

Slāpekļa un fosfora ieplūdes Baltijas jūrā – esošā situācija un tendences

Zemkopības ministrija

- **Baltijas jūras rīcības plāns** - ambicioza programma ar mērķi atjaunot labu ekoloģisko statusu Baltijas jūrā līdz 2021.gadam.
- **HELCOM augu barības vielu samazināšanas plāns** kā BJRP sastāvdaļa. Nosaka maksimāli pieļaujamo kopējo slāpekļa un fosfora ieplūdes līmeni katrā no Baltijas jūras apakšbaseiniem un katrai no Baltijas jūras reģiona valstīm.
- Lai sasniegtu labu vides stāvokli Baltijas jūrā, maksimāli pieļaujamās augu barības vielu ieplūdes gadā ir:
800 000 tonnas slāpekļa
21 000 tonnas fosfora.

Zemkopības ministrija

HELCOM AGRI grupa

HELCOM AGRI grupā risināmie jautājumi:

- Barības vielu uzskaite
- Barības vielu atkārtota izmantošana
- Kūtsmēslu standarti
- BAT un BEP intensīvai liellopu audzēšanai
- P limita (25 kg/ha) noteikšana

Zemkopības ministrija

Projekts «Kūtsmēslu standarti»

Projekta mērķis: izveidot jaunu, starptautiski vienotu kūtsmēslu pārvaldības sistēmu, ar kuras palīdzību projekta mērķa grupas (lauksaimnieki, konsultanti, politikas veidotāji un uzraudzības iestādes) spēs uzlabot praktisko kūtsmēslu izmantošanu un nodrošināt ticamus un salīdzināmus datus politikas veidotājiem

Projekts norisinās divus gadus **no 2017.gada oktobra līdz 2019.gada septembrim**

Koordinējošā valsts – **Somijas dabas resursu institūts (LUKE)**

19 projekta partneri un 32 asociētās organizācijas no 9 Baltijas jūras reģiona valstīm

Projekta ietvaros tiks:

- izstrādāta vienota kūtsmēslu pārvaldības sistēma, kas tiks pārbaudīta izmēģinājuma saimniecībās;
- novērtēta izstrādātās pārvaldības sistēmas vides un ekonomiskā ietekme gan izmēģinājuma saimniecībās, gan nacionālā un starptautiskā līmenī;
- izstrādātas skaidras vadlīnijas kūtsmēslu izmantošanai un uzglabāšanai, apzinot kūtsmēslu pārvaldības sistēmas un politikas veidotāju nepieciešamības;
- ieteiktas nepieciešamās darbības kūtsmēslu pārvaldības sistēmas praktiskai ieviešanai.

Nacionālā līmenī nepieciešams pārskatīt:

- Kūtsmēslu paraugu ņemšanas metodiku
- Kūtsmēslu paraugu analizēšanas metodiku
- Kūtsmēslu sastāva standartus

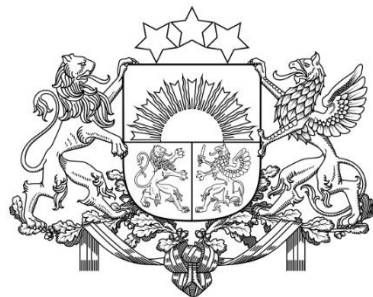
Zemkopības ministrija

Manure Standards

Dalībvalstu pieeja

- Standarti ar ieteikuma raksturu – vairums dalībvalstu
- Pēc detalizēti izstrādātiem standartiem katrai saimniecībai tiek noteikts izmantojamais barības vielu daudzums – Dānija
- Pēc izstrādātiem standartiem saimniecības rēķina augu barības vielu bilanci, un tā nedrīkst pārsniegt valstī maksimāli noteikto daudzumu – Vācija

Zemkopības ministrija

Paldies par uzmanību!